

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobce: **M. T. M.**, nar. X, evidenční číslo X, státní příslušnost Demokratická republika Kongo, hlášen na adrese X, t. č. na adrese X, zast. Mgr. et Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem se sídlem Ověnecká 78/33, 170 00 Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 9. 2016, č.j. OAM-137/LE-LE05-K01-2013, ve věci mezinárodní ochrany

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

Uvedené rozhodnutí napadl žalobce v celém rozsahu včas podanou žalobou, v níž namítal, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen ČR) byl zkrácen na svých právech. Uvedl, že žalovaný v předchozím řízení porušil ustanovení § 3 ve spojení s ustanovením § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád), § 68 odst. 3, § 50 odst. 3 a odst. 4 správního řádu, a to v souvislosti s § 12 písm. a) a § 12 písm. b), § 14 a §14a zákona o azylu, dále porušil čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a čl. 3 Úmluvy proti mučení. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V doplnění žaloby prostřednictvím soudem ustanoveného zástupce žalobce namítal nedostatečně zjištěný skutkový stav věci. Žalovaný neopatřil aktuální podkladové informace o zemi původu žalobce zejména ve vztahu k doplňkové ochraně dle § 14a zákona o azylu v kontextu nadcházejících voleb na podzim roku 2016, kdy právě před a povolební násilí bylo příčinou problémů žalobce. Shromážděné informace dle žalobce nebyly, stejně jako jeho výpověď, hodnoceny objektivně a nestranně. Nesouhlasí s učiněným závěrem žalovaného o značné nevěrohodnosti své výpovědi. Dle jeho názoru jsou odchylky marginální od informací o zemi původu. Žalobce stručně zrekapituloval obsah svých výpovědí v rámci pohovorů provedených dne 1. 8. 2013, dne 14. 1. 2016 a dne 8. 6. 2016. Je přesvědčen, že jeho výpověď je v zásadě konzistentní a i přes značný časový odstup je příběh popsán stejně. Nesrovnalosti byly dle žalobce způsobeny dotazováním žalovaného či nepřesností tlumočení. Dále žalobce polemizuje se závěry žalovaného ohledně rozporů týkajících se počtu demonstrací, jichž se zúčastnil, ohledně tvrzení o jeho účasti na schůzích a roznášení letáků, ohledně tvrzení o místu jeho zadržení, ohledně obecnosti popisu vězení, ohledně obvinění soudem z výtržnictví a převozu z vězení. Uvedl, že není příliš informovaným a znalým straníkem, ve straně byl pár měsíců, byl řadovým členem, jeho povědomí o činnosti strany jsou obecná. To však neznamená, že by jeho výpověď byla nevěrohodná. Odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se posouzení věrohodnosti tvrzení (rozsudek ze dne 14. 5. 2008, č.j. 7 Azs 25/2008 nebo rozsudek ze dne 30. 9. 2008, č.j. 5 Azs 66/2008).

V další části žaloby žalobce namítá nedostatečně zjištěný stav věci ve vztahu k § 12 písm. a) i b) zákona o azylu z důvodu uplatňování politických práv a svobod a z důvodu politického přesvědčení. Žalobce uvedl, že sice nebyl členem politické strany, ale opakovaně uváděl, že nebyl spokojen se současnou vládou, resp. vládnoucím prezidentem Kabilou a své názory projevoval účastí na demonstracích po volbách. Za účast na demonstraci dne 23. 12. 2011 byl zatčen, držen půl roku ve vězení, kde byl i bit. Uvedenou skutečnost žalovaný ve vztahu k § 12 písm. a) zákona o azylu zhodnotil nedostatečně. Žalobce namítá, že byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, konkrétně svobody shromažďování a svobody projevu (forma demonstrace/pochodu jako projevu politického názoru). Žalovaný i při posouzení hledisek odůvodněného strachu z pronásledování z důvodu politického přesvědčení uvedené vyvracel navzdory podporujícím informacím o zemi původu na nedostatečných znalostech žalobce. Žalobce odkázal na nutnost přihlédnout k „rysům připisovaným žadateli původcem pronásledování“ ve smyslu čl. 10 odst. 2 Kvalifikační směrnice. Je tedy možné, aby odůvodněný strach z pronásledování měl žalobce jakožto osoba ne příliš znalá cílů a detailů fungování politické strany UDPS. Žalobce má za to, že informace o zemi původu podporují důvodnost jeho tvrzení o

perzekuci politických odpůrců a o porušování lidských práv v inkriminované době. Situace se v roce 2015 s blížícími se volbami v prosinci 2016 ještě zhoršila.

Stav věci nebyl dle žalobce dostatečně zjištěn ani ve vztahu k § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Má za to, že důvody zamítnutí doplňkové ochrany nejsou formulovány v šíři nutné s ohledem na jeho tvrzení a kontext země původu. Poukázal na opětovnou eskalaci problémů v zemi svého původu v souvislosti s volbami v roce 2016 (odkázal na informace dostupné na internetu v síti ecoi.net), přičemž správní orgán se dle žalobce aktuální bezpečnostní situací zabýval jen velmi povrchně a na základě zastaralých zpráv. Má za to, že násilí v zemi původu vůči členům UDPS stále trvá, má zhoršující tendenci a nejedná se o ojedinělé případy. Uvedl, že zřejmě byl zatčen i jeho otec a konžské orgány věnují pozornost osobám navrátilivším se ze zahraničí. Má tedy za to, že riziko vážné újmy je reálné. V důsledku neobjektivního a nikoli nestranného přístupu k rozhodování tak v jeho případě nebylo řádně zhodnoceno splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany. Setrval na zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost žaloby, odkázal na obsah správního spisu a na vlastní rozhodnutí, na jehož správnosti setrval. Uvedl, že vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, opatřil adekvátní a aktuální informace o situaci v zemi původu žalobce, s nimiž měl žalobce možnost se seznámit. Má tedy za to, že postupoval v souladu s právními předpisy, přičemž neshledal důvody k udělení mezinárodní ochrany formou azylu dle ustanovení § 12 písm. a), § 12 písm. b), § 13 ani § 14 zákona o azylu ani důvody k udělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a zákona o azylu. Dále uvedl, že žalobce využil příležitosti zpětného přetlumočení svých výpovědí, přičemž žalovaný jeho připomínky či doplnění zaznamenal do protokolů, které jsou součástí spisu. Žalobci byl v průběhu správního řízení poskytnut dostatečný prostor ke sdělení veškerých důvodů jeho žádosti, opakovaně s ním byl veden podrobný pohovor. K námitce nedostatečně zjištěného stavu věci zdůraznil, že je povinností žadatele sdělit veškeré skutečnosti, které považuje z hlediska jím podané žádosti o mezinárodní ochranu za důvodné. Zdůraznil, že žalobce byl před každým pohovorem poučen o své povinnosti poskytovat součinnost a uvádět pravdivé a úplné informace nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, což stvrdil svým podpisem. Žalovaný po provedeném řízení s přihlédnutím k podkladovým informacím dospěl k závěru o nevěrohodnosti výpovědí žalobce. Poukázal jak na přítomnost vnitřních rozporů v jeho sděleních, když vysvětlení, která žalobce následně k rozporům v jeho dřívějších sděleních podal, jsou nelogická a žalovaný je proto nemohl akceptovat, tak na nedostatky jeho výpovědi ve vztahu k podkladovým informacím, které nedokládají reálnost žalobcem prezentovaných obav. Odkázal v tomto směru na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný proto trvá na nevěrohodnosti tvrzeného pronásledování žalobce z hlediska kritérií daných ustanovením § 12 písm. a) i § 12 písm. b) zákona o azylu.

V nekonzistentních tvrzeních dle žalovaného pokračuje i žaloba resp. její doplnění. To v počátku odkazuje na pohovory, v nichž žalobce uvádí, že byl členem strany UDPS od července 2011, aby v dalším textu za účelem obhajoby obecných a vágních tvrzení žalobce zdůraznilo, že žalobce není příliš informovaným a znalým

straníkem, když následně výslovně pod bodem vztahujícím se k nedostatečně zjištěnému stavu věci k § 12 písm. a) i b) zákona o azylu uvádí, že žalobce členem politické strany nebyl a ani se nijak výrazně politicky neprojevoval. Žalovaný dále uvedl, že neopomněl posoudit ani možnost udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. Nezjistil však skutečnosti představující důvod hodný zvláštního zřetele, když žalobce v doplnění žaloby ani pochybení ze strany správního orgánu ve vztahu k tomuto původnímu žalobnímu bodu nijak nekonkretizoval. Ohledně posouzení důvodů k udělení doplňkové ochrany žalovaný odkázal na již konstatovanou nevěrohodnost žalobcových výpovědí v předchozí části rozhodnutí se závěrem o nedůvodnosti žalobcem uváděných obav z nebezpečí hrozící vážné újmy. Žalobní námitky tak dle žalovaného nejsou způsobilé zpochybnit žalobou napadené rozhodnutí. Závěrem navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v celém rozsahu zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Učinil tak při jednání za účasti tlumočníka do jazyka francouzského.

V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.

V žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 1. 8. 2013 žalobce uvedl, že je národnosti bakongo, vyznává křesťanství, je svobodný. Nedokončil vysokoškolská studia, nikdy nepracoval. Od roku 2011 je členem politické strany UDPS (*l' Union pour la Democratie et le Progres Sociales*). Vlast opustil 29. 9. 2012 z politických důvodů, neuznává vítěze prezidentských voleb konaných v roce 2011, v nichž zvítězil současný prezident Kabila nad kandidátem strany UDPS. Po volbách došlo ke konfliktu, protože obě strany tvrdily, že vyhrály volby, kandidáti na prezidenta z obou stran složili prezidentský slib a poté přišla policie a začala zatýkat. Žalobce byl zatčen a byl ve vězení. Ke svému vycestování z vlasti uvedl, že letěl do Moskvy a pokračoval do Voroněže, kde chtěl studovat. Na univerzitě ve Voroněži byl asi 10 měsíců. Dne 27. 7. 2013 odletěl z Moskvy do Prahy, chtěl dále pokračovat do Itálie, ale byl zadržen policií. O mezinárodní ochranu žádá z důvodů obav z návratu do vlasti, kde by byl v ohrožení, hledají ho. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že má tuberkulózu a od narození nějaký problém se žaludkem.

Při pohovoru provedeném stejného dne uvedl, že vlast opustil legálně, měl cestovní doklad, který si vyřídil na ministerstvu a platné vízum. Cestu mu zařídila jeho politická strana, ale neví jak, koupila mu letenku do Ruska. Uvedl, že pobýval ve Voroněži, kde studoval, ale škola mu moc nešla. Poté dostal výjezdní vízum. Jeden Ital jménem M. mu zařídil italské doklady s tím, že mu pomůže dostat se do Itálie. Žalobce nevěděl, že doklady jsou padělané. K důvodům svého odjezdu z vlasti žalobce uvedl, že v Kongu není svoboda a demokracie, jsou tam politické problémy. V roce 2011 se konaly prezidentské volby, kandidát za stranu UDPS (E. T.) byl favoritem, ale vyhrál stávající prezident Joseph Kabila. Strana UDPS výsledky voleb neuznala, protože se Kabila dopustil podvodu. Když šel dne 23. 12. 2011 jejich kandidát v Kinshase skládat slib, doprovázeli ho na Stade des Martyres (stadion Mučedníků), ale policie jim v tom bránila. Došlo ke střetu mezi účastníky pochodu a

policíí. Policisté stříleli do vzduchu, použili slzný plyn, byli tam i mrtví. Žalobce zatkli, zavázali mu oči a dali ho spolu s dalšími účastníky do nějakého auta. Když mu oči rozvázali, viděl, že je ve vězení. Tam ho drželi půl roku (do června 2012). Ve vězení je mučili, bili, někdy jim nedávali ani najíst. S pomocí strážného, který byl stejného etnika jako žalobce, se dostal z vězení ven (uvedl, že strážný přišel s policisty, zavázali mu oči, odvedli ho do auta, někam ho odvezli a vyhodili z auta ven). Domů jít nemohl. Vyhledal členy své strany a vysvětlil jim svoji situaci. S jejich pomocí si zařídil pas a vízum (doprovázeli ho na ministerstvo). Koupili mu letenku, dovezli ho na letiště a namaskovali ho, aby ho policisté kteří „jsou z vládní strany“, nepoznali. Potom odletěl do Moskvy.

K dotazům správního orgánu žalobce uvedl, že jeho potíže v zemi původu souvisejí s jeho účastí pouze na jednom pochodu, který se konal dne 23. 12. 2011 (doplnil, že prezidentské volby se konaly dne 28. 11. 2011). Uvedeného dne byl zatčen na křížovatce Gabi. Byl vyslechnut a obviněn z výtržnictví. Jeho případ nebyl předložen soudu, neví proč. Byl pouze někam odvezen a měl štěstí, protože někteří lidé i zmizeli, než se jejich případ dostal k soudu. Neví, jak byl jeho případ formálně ukončen. Ví jen, že ho stále hledají, což mu řekli členové jeho strany, kamarádi. Zatykač na něho vydán není. Potvrdil, že před svoji účastí na zmíněném pochodu žádné potíže v zemi svého původu neměl. Ke svému členství ve straně UDPS uvedl, že členem uvedené strany se stal v červenci 2011, byl řadovým členem, nezastával žádnou funkci. Dříve se o politiku nezajímal, potom si přečetl program strany UDPS, který se mu zalíbil a vstoupil do její mládežnické organizace - Ligy mládeže. Dále odpovídal na dotazy žalovaného ohledně členského průkazu strany, ověření znalostí programu strany, jejich představitelů a politického uspořádání v jeho vlasti, z jaké strany je současný prezident J. Kabila, které strany tvoří vládní koalici apod. Uvedl, že státní orgány se o něho zajímaly proto, že svou účastí na pochodu porušil zákon, je z opoziční strany, utekl z vězení.

Dne 14. 1. 2016 byl se žalobcem proveden doplňující pohovor. Žalobce zopakoval, že vlast opustil koncem září 2012 z politických důvodů. Po prezidentských volbách v roce 2011 jeho strana nesouhlasila s výsledkem těchto voleb, po nichž se prezidentem stal současný prezident J. Kabila. Kandidát na prezidenta za jejich stranu chtěl, aby uspořádali manifestaci – první pro zpochybnění výsledků voleb a druhou proto, že jejich kandidát chtěl složit slib. Během těchto manifestací dal úřadující prezident příkaz k zatýkání jejich účastníků. Bylo tam hodně mrtvých, protože se střílelo, proti protestujícím byl použit i slzný plyn. Protestující házeli na policii kameny. Všichni účastníci demonstrace byli zatčeni včetně žalobce. Když ho zatýkali, bili ho a mučili. Byl s ním i další člen strany, zavázali jim oči a poté, co jim pásku sundali, byli ve vězení, ale nevěděli kde. Ve vězení strávil půl roku, byl mučen, bit, dostávali nepoživatelné jídlo. S pomocí dozorce, který pocházel z jeho vesnice se dostal z vězení ven. Ukázal se ve své straně, která mu řekla, že je v nebezpečí a učinila určité kroky k tomu, aby mohl zemi opustit. Opětovně zopakoval, kdy a kde se stal členem strany UDPS, popsal průkazku strany, kterou však ztratil v den manifestace. Byl prostým členem strany. Ke své činnosti a angažovanosti ve straně uvedl, že pomáhal dle potřeby, věšel plakáty, rozdával materiály lidem, dělal propagaci, často působil na různých místech, konali opoziční pochody přes celé město. Dále odpovídal na dotazy žalovaného, zda a jakých schůzí se účastnil, kdy a kde se konaly apod. Dotazován byl i na historii a vznik strany, slogan strany, heslo strany, uvedení jejich představitelů apod. Žalobce opětovně popsal své zadržení. Uvedl, že obě demonstrace se konaly dne 23. 12. 2011, dostavili se na stadion, kde

měl být proslov a prezidentská přísaha jejich kandidáta. Policie obstoupila dům předsedy a místo sídla strany, předseda se nemohl na stadion dostat a přísahu složil v domě. K zadržení žalobce došlo na stadionu Martyres (stadion Mučedníků. Pochodovali a vyvolávali hesla proti vítězné straně, pak přišli policisté s republikánskou gardou, stříleli a házeli lahvičky se slzným plynem. Při útěku upadl, chytli ho a tloukli. Pak mu zavázali oči páskou a odvedli ho. Toho dne bylo zabito a zatčeno mnoho lidí. Půl roku strávil ve vězení. Při popisu vězení uvedl, že neví jeho název ani kde se nacházelo, oči mu při propuštění rozvázali až za letištěm, kde nebyly žádné domy. K dalšímu dotazu žalovaného uvedl, že byl obviněn z přečinu. Vyslechnut nebyl, protože „bylo známo z jakého důvodu to konali a proč byli uvězněni“. Neví, zda byl jeho případ předán soudu. Opětovně popsal pomoc při propuštění z vězení, pomohl mu člověk z jeho vesnice, kmene z jeho. Nic za své propuštění zaplatit nemusel. Když vyšel z vězení, tak se skrýval v jedné vesnici, kde bylo jedno ze sídel strany. Nic tam nedělal, členové strany ho živili. Řekli mu, že je hledaný, protože se pátrá po všech účastnících demonstrace a řekli mu, aby rychle opustil zemi. Dále uvedl, že během měsíce po jeho propuštění z vězení byl zatčen jeho otec, aby sdělil, kde se žalobce nachází. Asi po měsíci ho „nechali odejít“. Žalobce potvrdil, že do doby svého zadržení žádné jiné potíže ve vlasti neměl. Po konfrontaci se svými dřívějšími výpověďmi k místu svého zadržení žalobce uvedl, že manifestace probíhala okolo celého stadionu a k jeho zadržení došlo venku před stadionem. V případě návratu do vlasti se obává zabití, neboť se po něm pátrá, jsou tam určité dokumenty, že byl zatčen a utekl z vězení. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že po odchodu z vězení se necítí dobře, v Rusku mu na vyšetření řekli, že má tuberkulózu a problém se žaludkem.

Při dalším doplňujícím pohovoru dne 8. 6. 2016 se žalobce opětovně vyjádřil k událostem ze dne 23. 12. 2011 a ke svému zadržení. Uvedl, že se jednalo o demonstraci proti výsledkům voleb a dále chtěli uspořádat prezidentskou přísahu předsedy jejich strany (UDPS). Jedna demonstrace byl obecná, pro zpochybnění výsledků voleb a druhá měla za cíl účastnit se prezidentské přísahy jejich předsedy, protože strana UDPS považuje výsledek voleb za chybný. Žalobce poté uvedl, že se jednalo o jednu demonstraci, která se konala v týž den na stejném místě. Jednalo se o stadion Mučedníků. Dále odpovídal na dotazy žalovaného ohledně začátku a průběhu celé akce, kdy a jaké jednotky zasahovaly proti jejím účastníkům a další. Uvedl, že uvedená akce se nekonala na stadionu, ale vně stadionu. Na stadion se nedostali, bránila jim v tom policie. Předseda složil přísahu ve svém domě. Opětovně se vyjádřil ke svému zadržení, k němuž došlo mimo stadion, blízko mostu Ngabi. Upadl, zatkli ho a začali ho bít. Ke svému zdravotnímu stavu zopakoval potíže se žaludkem, trpí gastritidou, bere léky.

Žalobce na podporu svých tvrzení doložil správnímu orgánu dne 21. 1. 2016 výpis ze své zdravotní dokumentace (strany 190-197 správního spisu), podle které vážněji nestonal, nebere trvale léky, má občasné problémy se žaludkem, dle provedených RTG plic nebyla prokázána tuberkulóza.

Správní orgán při svém rozhodování vycházel z výše uvedené žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, provedených pohovorů a z informací ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Demokratické republice Kongo, které jsou popsány na straně 7-8 napadeného rozhodnutí a založeny ve správním spisu. Žalobce využil možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim (v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu), uvedl, že jsou pravdivé, situace v zemi jeho původu není obecně dobrá, není tam mír

a zaslouží si udělení azylu. Nenavrhoval doplnění podkladů.

Při jednání soudu zástupci účastníků setrvali na svých návrzích a odkázali na svá písemná podání.

Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba **n e n í d ů v o d n á**.

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobce zabýval podrobně a pečlivě, posuzoval azylový příběh žalobce na základě jeho výpovědí v rámci podané žádosti a tří provedených pohovorů v kontextu informací o zemi původu, které soud považuje za dostatečně objektivní a aktuální, neboť pocházejí z různých informačních zdrojů (zprávy mezinárodních organizací Amnesty International, Human Rights Watch, Freedom House, zprávy MZV a MV Velké Británie o situaci v zemi původu žalobce, Zpráva generálního tajemníka o Stabilizační misi OSN v Demokratické republice Kongo, zprávy MZV ČR a další), datované od ledna roku 2015 do dubna 2016. Starší podkladové zprávy z let 2013 až 2014, které jsou rovněž součástí spisu a s nimiž byl žalobce průběžně seznámen (dne 1. 8. 2013 a dne 17. 9. 2014) žalovaný vzhledem k jejich zastaralosti jako podklad pro rozhodnutí nepoužil, jak uvedl na straně 8 napadeného rozhodnutí.

Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný se zabýval hlavním motivem žalobcem podané žádosti o mezinárodní ochranu, a to jeho tvrzením, že ve své vlasti byl coby člen opoziční politické strany UDPS zadržen při manifestaci konané dne 23. prosince 2011 a poté půl roku vězněn.

Na podkladě opatřených informací o zemi původu žalovaný na stranách 8 - 10 napadeného rozhodnutí (uvedené zdroje informací jsou citovány) popsal situaci v Demokratické republice Kongo ohledně průběhu prezidentských voleb, které se konaly spolu s parlamentními volbami dne 28. 11. 2011. Zabýval se situací v období předvolební kampaně, vlastního průběhu voleb a žalobcem popisovanou událostí ze dne 23. 12. 2011. Použité informace nepokrytě hovoří o tom, že policie i jiné státní bezpečnostní složky omezovaly politické aktivity občanů, svobodu projevu, proti demonstrantům používaly nepřiměřenou sílu, docházelo k zatýkání členů opozičních stran. Žalovaný shrnul fakta ohledně zvolení prezidenta J. Kabily, jenž byl inaugurován dne 20. prosince 2011, dále uvedl, že kandidát na prezidenta za stranu UDPS Etienne Tshisekedi neuznal výsledky voleb, prohlásil se prezidentem a dne 23. 12. 2011 zorganizoval vlastní inauguraci ve svém sídle v obvodu Limet. Dále

žalovaný shrnul fakta o vzniku a působení opoziční politické strany UDPS (uvedení čelních představitelů, republikových, základních a zvláštních orgánů, popis průkazky, popis a četnost konání stranických schůzí, uvedení sloganu a hesla strany a další). Takto objektivně zjištěné skutečnosti následně konfrontoval s jednotlivými výpověďmi žalobce v průběhu správního řízení a dospěl k závěru, že výpovědi žalobce jsou v rozporu nejen s objektivními informacemi o průběhu předmětných událostí, ale trpí i rozpory vnitřními, pokud jde o jednotlivá tvrzení žalobce v rámci všech s ním provedených pohovorů. Žalovaný zjištěné rozpory v napadeném rozhodnutí popsal (strany 10-12). Krajský soud se po podrobném prostudování faktických údajů vyplývajících z podkladových zpráv o zemi původu žalobce, které se váží k období voleb na podzim roku 2011, jenž vyústily v události dne 23. 12. 2011 a jejich porovnáním s jednotlivými výpověďmi žalobce, přiklání k učiněnému závěru žalovaného o nevěrohodnosti žalobcových tvrzení stran jeho pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod a na zjištěné rozpory pro stručnost odkazuje. Otázkou nevěrohodnosti výpovědí žadatele o mezinárodní ochranu se opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích. Lze tak odkázat např. na jeho rozsudek ze dne 3. 9. 2009, č. j. 7 Azs 63/2009-96, v němž se uvádí: „(p)osouzení věrohodnosti skutkového příběhu žadatele o udělení mezinárodní ochrany se tak odehrává zejména na základě výpovědí, které v průběhu správního řízení učiní, neboť ohledně listinných či jiných relevantních důkazů je zpravidla v azylovém řízení nouze. Pokud je mezi jednotlivými výpověďmi znatelný rozpor či je v nich viditelná snaha o doplňování nových azylově relevantních skutečností, nelze vytýkat správnímu orgánu, že stěžovatelem uváděné skutečnosti neshledal věrohodnými.“ Všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz.

Žaloba tvrdí, že výpověď žalobce je v zásadě konzistentní a přes značný časový odstup je příběh popsán stejně. S tím lze souhlasit jen částečně, neboť žalobcem prezentovaný azylový příběh může působit konzistentně a důvěryhodně toliko v obecném popisu kostry příběhu, tj., že žalobce se ve své vlasti dne 23. 12. 2011 zúčastnil demonstrace, byl zadržen, půl roku držen ve vězení, z něhož se mu s pomocí strážného podařilo utéct, má obavu z pronásledování. To však nestačí k tomu, aby bylo možné dospět k závěru, že se jedná o azylově relevantní pronásledování ve smyslu § 12 písm. a) či písm. b) zákona o azylu, tj. o pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, či o důvodnou obavu z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů. Důležitosti a věrohodnosti azylového příběhu pak dle názoru krajského soudu nepřispívá ani doplnění žaloby, v němž žalobce žalovaným zjištěné rozpory bagatelizuje, vyvrací a obhájí tvrzením, že „není příliš informovaným a znalým straníkem, jeho povědomí o činnosti strany jsou proto obecná, ve straně byl pár měsíců před volbami a neprezentoval se jinak, než jako zcela řadový člen...“ V další části doplnění žaloby žalobce v rozporu s tímto tvrzením dokonce uvádí, že „nebyl členem politické strany, ani se nijak výrazně politicky neprojevoval, nespokojenost se současnou vládou projevoval svou účastí na demonstracích po volbách...“. Odůvodněný strach z pronásledování z důvodu politického přesvědčení pak dovozuje z čl. 10 odst. 2 Kvalifikační směrnice z důvodu přisuzování těchto rysů původci pronásledování. Uvedená žalobní tvrzení jsou jednak sama o sobě značně rozporná a jsou v rozporu i se samotnými výpověďmi žalobce v průběhu správního řízení. Ten uváděl potíže v souvislosti se svojí účastí pouze na jednom pochodu dne 23. 12. 2011. V rámci doplňujícího pohovoru dne 14. 1. 2016 pak rozváděl své politické aktivity a činnosti

oproti svému dřívějšímu sdělení, že byl jen řadovým členem strany, aniž by zmínil jakékoliv aktivity pro stranu. V doplnění žaloby žalobce opětovně obhájí své toliko obecné znalosti o činnosti strany svým prostým a krátkodobým členstvím, aby současně své členství ve straně popřel. Žalobce tak sám své členství ve straně UDPS a tvrzené potíže v zemi původu zpochybnil.

Krajský soud rovněž nepřisvědčil žalobní námitce, že nesrovnalosti ve výpovědích žalobce byly způsobeny dotazováním žalovaného či nepřesnostmi tlumočení. Z obsahu správního spisu je nepochybné, že žalobce si každý protokol z pohovoru nechal přetlumočit, jako správný jej podepsal, pokud měl nějaké připomínky, tak byly zaprotokolovány (viz protokol ze dne 14. 1. 2016 i ze dne 8. 6. 2016). Dotazy žalovaného v průběhu správního řízení byly vedeny za účelem zjištění skutečného stavu věci, protože některé odpovědi žalobce byly neurčité nebo příliš obecné a dále za účelem odstranění zjištěných rozporů ve výpovědích. V tomto směru lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2005, č. j. 3 Azs 246/2004 - 40, v němž je uvedeno: „...není v rozporu se zásadami správního řízení (§ 3 správního řádu) ani s konkrétními povinnostmi správního orgánu při zajišťování podkladů pro vydání rozhodnutí (např. § 32 odst. 1 správního řádu), jestliže správní orgán při zjišťování skutkového stavu neuzná či zpochybní některá tvrzení účastníka řízení, jež nelze jinak ověřit nebo jež lze ověřit jen s mimořádnými obtížemi, jestliže se jiná tvrzení účastníka, jež mají z hlediska předmětu řízení zásadní význam, ukázala být nepravdivá nebo zásadním způsobem vnitřně rozporná.“

Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí nijak nezastírá, že situace v Demokratické republice Kongo, pokud jde o stav v oblasti lidských práv, není ideální, dochází k politické korupci, násilí, jak o tom informují podkladové informace. Uvedené však automaticky nezakládá nárok na udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud po individuálním posouzení případu žalobce zejména s ohledem na zjištěnou nevěrohodnost jeho tvrzení, neshledal jeho obavy z pronásledování za důvodné. Na tomto místě soud odkazuje na ustálenou judikaturu, konkrétně na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 4. 2002, č. j. 6A 709/2001, v němž je uvedeno, že „azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) universálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, třeba i surovým, hrubým, těžce postihujícím jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách tato práva uznávána.“ S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu se soud plně ztotožňuje.

Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona. Ostatně ve vztahu k neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu žalobce ničeho nenamítal.

Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném

zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok, jeho udělení je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace, zdravotního stavu (na podkladě výpisu ze zdravotní dokumentace) a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za přezkoumatelný. Žalobce ve své žalobě resp. v doplnění žaloby žádné konkrétní námitky či výhrady k neudělení humanitárního azylu neuvedl.

Následně soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Ustanovení § 14b zákona o azylu upravuje doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny. V tomto směru žalobce žádné žalobní námitky nevznášel.

Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Krajský soud ve shodě s žalovaným uvádí, že neshledal u žalobce skutečné nebezpečí vážné újmy ve výše uvedeném smyslu. Žalovaný se odůvodnění neudělení doplňkové ochrany obšírně věnoval na stranách 15 až 18 napadeného rozhodnutí. Vycházel jak z výpovědí žalobce, tak i z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí (starší zprávy z roku 2013, ač byly citovány, nebyly pro jejich zastaralost použity). Řádně se vypořádal s neexistencí hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, když mj. přiléhavě poukázal na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a související judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, podle které pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení předmětného článku. Aby byl případný trest ponižující, muselo by doprovodné ponižení a pokoření dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech

okolností případu. V daném případě žalovaný ani soud nezjistil (vzhledem ke zjištěné nevěrohodnosti tvrzení žalobce) žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by žalobce v případě návratu do vlasti byl vystaven skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. a) či b) zákona o azylu. Ač se informace ohledně zacházení s navrátilci zpět do Demokratické republiky Kongo různí (poznatky různých lidskoprávních organizací versus odpovědi zástupců některých států – Belgie, Nizozemí, Finska, Německa, Kanady USA, či zpráva MZV Velké Británie ze září 2015, o zacházení při návratu do Demokratické republiky Kongo), lze po jejich vyhodnocení potvrdit žalovaným učiněný závěr, že státní orgány Demokratické republiky Kongo znají skutečné odpůrce tamního režimu a nebylo prokázáno, že by všichni neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu z Demokratické republiky Kongo, kteří se vracejí do vlasti, byli za pouhé podání žádosti o mezinárodní ochranu v zahraničí pronásledováni nebo vystaveni špatnému zacházení (jak žalobce uvádí v doplnění žaloby). Skutečnost, že někteří navrátilci mohou být při návratu vyslýcháni či krátkodobě zadrženi (zpravidla z důvodu určení totožnosti či zodpovězení otázek, které mohou být cíleny i k pobytu v zahraničí), nelze ztotožňovat s mučením či nelidským zacházením ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Není proto důvod se domnívat, že by právě žalobce byl v případě návratu vystaven špatnému zacházení. Krajský soud přihlédl i k tomu, že žalobce legálně s platným cestovním dokladem a vízem (které si osobně vyřídil v zemi svého původu) a bez jakéhokoliv zájmu státních orgánů z vlasti vycestoval.

Žalovaný posuzoval i aktuální bezpečnostní situaci v zemi původu žalobce, připustil její zhoršení v některých oblastech na východě země, současně však poukázal na možnost vnitřního přesídlení v rámci rozsáhlého území Demokratické republiky Kongo s odkazem na zprávu MZV ČR ze dne 21. 5. 2015, v níž se dále uvádí, že Demokratická republika Kongo je zemí s vysokým migračním rizikem, nepostihuje své občany proto, že se v zahraničí pokusili získat mezinárodní ochranu, většina migrantů míří do Evropy za vidinou výdělků, což není vnímáno negativně. Žalobce navíc před odchodem z vlasti žil v hlavním městě Kinshase, nepobýval v citovaných méně bezpečných oblastech a není proto důvod, proč by se měl vracet právě tam. I přes konstatovanou zhoršenou bezpečnostní situaci lze uzavřít, že v Demokratické republice Kongo neprobíhá žádný mezinárodní nebo vnitřní ozbrojený konflikt, vycestování žalobce není v rozporu ani s mezinárodními závazky České republiky.

Po provedeném přezkumu má soud za to, že žalovaný se dostatečně a přezkoumatelným způsobem zabýval všemi zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu, a proto se s jeho závěry a odůvodněním i této části rozhodnutí ztotožňuje a dovoluje si na ně odkázat, jak připouští rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. Nejvyššího správního soudu, dle kterého: *„Je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou.“*

Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný rovněž řádně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu), pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí (§ 50 správního řádu). Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

V. Náklady řízení

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 10. listopad 2017

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
R. V.